

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Országgyűlés Hivatala

szám: K | 14344.

érkezett: 2005 FEBR 10.

Kérdés

Dr. Szili Katalin asszonynak,
az Országgyűlés elnöke részére

Helyben

A Házsabály 91. §-a alapján kérdést kívánok benyújtani dr. Draskovics Tibor pénzügyminiszter úrhoz „*Érvényes-e a kettős adóztatást kizáró egyezmény a Német Szövetségi Köztársaság és a Magyar Köztársaság között a helyi iparüzési adók esetében is?*” címmel.

A választ írásban kérem!

Tisztelt Miniszter Úr!

Az elmúlt időszakban több, hazánkban bejegyzett, de külföldön is gazdasági tevékenységet folytató cég keresett meg helyi iparüzési adóval kapcsolatban, vele szemben indított adóigazolási eljárás ügyében, kérve segítségemet.

Példaként az R&M Technical Services Hungary Kft. esetét ismertetném:

1.) Az R&M Technical Services Hungary Kft. az R&M-GYGV Multiszerviz Kft. jogutódja (1106 Budapest, Akna u. 2-4., adósz.: 10926015), ellene Budapest Főváros Főpolgármesteri Hivatal Adó Ügyosztálya 2004. 02.04-én 01-286/5/2004 ügyszám alatt **helyi iparüzési adó** tárgyában vizsgálatot kezdeményezett. A vizsgálat tárgyát az 1998-2002-ig terjedő időszak helyi iparüzési adó bevallási és fizetési kötelezettségének ellenőrzése képezte.

Az R&M Technical Services Hungary Kft. illetve jogelődje több, a Német Szövetségi Köztársaságban levő telephelyén építő és szerelőipari tevékenység körében vállalkozási szerződésekből export árbevételt ért illetve ér el. Ezen árbevétele után a Magyar Köztársaság és a Német Szövetségi Köztársaság között fennálló kettős adóztatást kizáró egyezmény (kihirdetve az 1979. évi 27. tvr-el) Németországban fizeti meg a nyereségadó (Körperschaftsteuer) és az iparüzési adót (Gewerbesteuer). A Német Központi Adóigazgatás egyértelmű, írásos határozat formájában is megjelent álláspontja az, hogy a telephelyi árbevételek adóztatásának jogára mindkét adónem tekintetében Németország tart igényt, és ezen adók beszedésére Németországban sor is került ill. kerül.

Az önkormányzati adóhatóság a Pénzügyminisztérium 28208/2001 (2000.10.31.)számú – az érintett társaságok véleménye szerint adójogilag

alapvetően tévesnek tekinthető – állásfoglalására alapozva, a fenti vizsgálat eredményeképpen meghozott határozatában a Németországban egyszer már megadóztatott telephelyi export árbevétel után ismételten érvényesíteni kívánja a helyi iparüzési adót és annak késedelmi pótlékait valamint bírságait visszamenőleges hatállyal.

- 2.) Az önkormányzati adóhatóság álláspontját a Pénzügyminisztérium előzőekben hivatkozott állásfoglalására alapítja. A társaság szerint az önkormányzati adóhatóság előzőeknek megfelelő eljárása a kettős adóztatást kizáró egyezménybe, - tehát jogszabályba - ütköző kettős adóztatást, hátrányos megkülönböztetést valósít meg, és ellentétes az Európai Unió 77/388/ENG megjelölésű 1977. május 17.-i forgalmi adókra vonatkozó hatodik irányelvének rendelkezéseivel is. Az önkormányzati adóhatóság ugyanis azon az állásponton van, hogy a helyi iparüzési adó forgalmi típusú adó, és ezért nem tartozik a kettős adóztatást kizáró egyezmény hatálya alá, nem azonos típusú a Németországban fizetendő, lényegében azonos nemű Gewerbesteuerrel (iparüzési adó), így függetlenül a Németországban már befizetett adótól, Magyarországon is fizetni kell az iparüzési adót.

A Társaság jogi véleménye a következő:

A kettős adóztatást kizáró egyezmény egyértelműen szabályoz a tekintetben, hogy hatálya alá nem csak a megkötésekor hatályban levő és az egyezményben felsorolt adónemek tartoznak, hanem egyfelől minden a jövedelem, a hozadék, vagy a vagyon után kivetett, illetve az egyezményben felsorolt valamely adónem helyébe lépő azonos vagy hasonló jellegű adók is.

A Jogszabályi előzményekből egyértelműen az állapítható meg, hogy a helyi iparüzési adó az egyezményben rögzített községfejlesztési hozzájárulást felváltó településfejlesztési hozzájárulás helyébe lépő helyi adórendszer részét képezi, ahol is az egymást felváltó adónemek céljainak azonossága, nevezetesen a községek, helyi önkormányzatok gazdasági önállóságának közfeladataik ellátásához szükséges fedezet biztosításának szándéka is fennáll.

A helyi iparüzési adó tárgya egyértelműen a vállalkozók nyereségszerző tevékenysége. Pusztán egyetlen tényállási elem, nevezetesen az adóalap kiragadására önkényesen felépített álláspont és a hatósági pozícióból kikényszerített gyakorlat nem támasztja alá az önkormányzati adóhatóság által képviselt nézetet, hogy a helyi iparüzési adó forgalmi típusú adó lenne. Azt ma már a pénzügyi jogi irodalom is egyértelműen kimondja, hogy ha a bevezetésekor volt is a helyi iparüzési adónak forgalmi típusú adóhoz hasonló vonása, az mára teljes mértékben megszűnt. Az adóalapról történő levonási lehetőségek kiszélesítésével, a helyi iparüzési adó tehát egyértelműen a jövedelem, illetve a hozadék után kivetett adónak minősül.

A helyi iparüzési adó ezen jellegét és a kettős adóztatást kizáró egyezmény hatálya alá tartozását támasztja alá az a körülmény is, hogy a helyi iparüzési adó, mint adónem bevezetését követően Lengyelországgal illetve Albániával

megkötött - a Németországgal fennállóval teljesen azonos típusú és célú - kettős adóztatást kizáró egyezmények (kihirdetve az 1996. évi XCI. illetve XCV. Tv-el) a helyi iparüzési adót kifejezetten rögzítik a Magyarországon jelenleg érvényes jövedelem és vagyon után kivetett adók között. Erre tekintettel súlyosan jogsértőnek minősíthető az önkormányzati adóhatóság eljárása, hogy a helyi iparüzési adó nem tartozik a kettős adóztatást kizáró egyezmény hatálya alá. Amennyiben ugyanis a törvényi formában kihirdetett jogszabályok rögzítik, hogy a helyi iparüzési adó jövedelem, hozadék, vagyon után kivetett adónak minősül (tehát nem forgalmi típusú adó), akkor egyetlen hatóság sem állapíthatja meg önkényesen azt, hogy ez csak bizonyos országok viszonylatában igaz, más országok viszonylatában pedig teljesen eltérően kezelhető.

A Német Központi Pénzügyi Igazgatás a folyamatban lévő eljárásokban becsatolt határozatokkal alátámasztott egyértelmű álláspontja is az, hogy a magyar helyi iparüzési adó a kettős adóztatást kizáró egyezmény hatálya alá tartozik, és ezért a németországi telephelyi és ottani adókkal megadóztatott bevételek magyarországi helyi iparüzési adóval történő ismételt megadóztatása kettős adóztatást valósít meg. A Német Központi Pénzügyi Igazgatás egyébként a Magyarországon telephelyi árbevételt elérő és magyar helyi iparüzési adót fizető német vállalkozások vonatkozásában is ennek megfelelő gyakorlatot követ, azaz Németországban ezen vállalkozásokkal szemben nem érvényesíti a német iparüzési adót.

A helyi iparüzési adó forgalmi adóként történő megítélése egyértelműen beleütközik az EU 77/388/ENG megjelölésű hatodik forgalmi adó irányelvébe, mert az minden tagállam számára csak egyetlen forgalmi típusú adó fenntartását teszi lehetővé.

A magyar hatósági jogi álláspont és gyakorlat hátrányosan megkülönbözteti a külföldön vállalkozási tevékenységet folytató magyar vállalkozásokat a Magyarországon hasonló tevékenységet folytató külföldi vállalkozásokkal szemben. Ez egyfelől ugyancsak beleütközik a kettős adóztatást kizáró egyezmény megkülönböztetési tilalmába, másrészt pedig, lévén, hogy Lengyelországgal, mint EU tagállammal szemben a helyi iparüzési adót, jövedelmi, vagyoni típusú adónak, míg Németország mint másik EU tagállam vonatkozásában forgalmi típusú adónak tekinti, ezért beleütközik az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogelvéibe is.

- 3.) Amennyiben egy adónemnek a kettős adóztatást kizáró egyezmény hatálya alá tartozása vitás, illetve kettős adóztatás valósul meg, az érintett adózóknak az egyezmény alapján, saját országuk joga szerint biztosított jogorvoslati lehetőségeken túl, külön közigazgatási eljárásként rendelkezésre áll az egyeztetési eljárás kezdeményezésének lehetősége. Jelen esetben egyértelműen fennállnak az egyeztetési eljárás kezdeményezésének feltételei. Vita van ugyanis a két egyezményben érintett ország között a tekintetben, hogy egy bizonyos adónem az egyezmény hatálya alá tartozik-e vagy sem, illetve, hogy ténylegesen kettős adóztatás valósul meg.

(Információim szerint, az R&M Technical Services Hungary Kft. tavaly nyáron ezért kezdeményezte az egyezmény szerinti német- magyar egyeztetési eljárás lefolytatását, alapvetően az előzőekben már ismertett indokok alapján.)

Az R&M Technical Services Hungary Kft. által kezdeményezett egyeztetési eljárás érdemi lezárására ezidáig még nem került sor, mert a Pénzügyminisztérium I. fokon, illetve a Pénzügyminiszter II. fokon meghozott elutasító döntése ellen közigazgatási határozat megtámadása címén a Társaság keresetet terjesztett elő, amelyben új egyeztető eljárás lefolytatására és annak keretében vagy országon belüli orvoslásra, vagy pedig a német féllel együtt történő problémamegoldásra kérte kötelezni a Pénzügyminisztériumot. A keresetlevél benyújtására tavaly decemberben került sor.

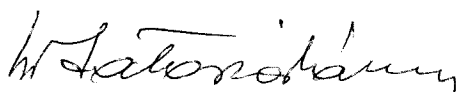
- 4.) A helyi iparüzési adó kettős adóztatást kizáró egyezmény hatálya alá tartozása, a tényleges kettős adóztatás fennállásának vagy fenn nem állásának kérdése, következményei kiküszöbölése tényállási elemét és előkérdését képezik az önkormányzati adóhatóság által az R&M Technical Services Hungary Kft. ellen folytatott adóigazgatási eljárásnak. Az önkormányzati adóhatóság által folytatott revízió során a Társaság kérelmezte az önkormányzati adóhatóság eljárásának felfüggesztését az egyeztetési eljárás érdemi lezárásáig, hivatkozva az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. tv. 37.§-ának rendelkezéseire. Ezen rendelkezések ugyanis mérlegelés nélkül teszik a közigazgatási és adóigazgatási szerv kötelezettségévé, hogy amennyiben a kérdés eldöntéséhez szükséges közigazgatási vagy bírósági eljárás indult, úgy azok érdemi befejezéséig eljárását függeszse fel. Miután az önkormányzati adóhatóság a felfüggesztés iránti kérelmet szabályszerű határozatba foglalás és indokolás nélkül, önkényesen visszautasította, ezért az önkormányzati adóhatóság adó, késedelmi pótlék és bírság megfizetésére kötelező határozata ellen előterjesztett fellebbezésben az R&M Technical Services Hungary Kft. ezen körülményt is jogsértésként jelölte meg. 2004. 12.13.-án pedig, hivatkozással az érdemben még le nem zárt és folyamatban levő egyeztetési eljárásra, a fellebbezést II. fokon elbíráló Budapest Főváros Közigazgatási Hivatalától is kérelmezte az adóigazgatási eljárás felfüggesztését.
- 5.) Az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. tv. 61.§ (1)bek. alapján az önkormányzati adóhatóság abban a helyzetben van, hogy a fentiek szerint fellebbezéssel megtámadott adóhatósági határozatát saját hatáskörben visszavonhatja és az egyeztető eljárás lezárásáig adóigazgatási eljárását törvényes előírásoknak megfelelően felfüggeszse. Határozatát felettes szerve illetve bíróság ugyanis még nem bírálta el és a határozat nem érint olyan szerzett ügyféli jogokat, amely akadályát képezné a saját hatáskörben történő rendelkezésnek. A határozat visszavonása és az eljárás felfüggesztése alapot szolgáltatna arra is, hogy az R&M Technical Services

Hungary Kft. a Budapest Főváros Közigazgatási Hivatala előtt folyamatban levő II. fokú eljárás oka fogyottság miatti megszüntetését kérhesse.

Mindezekre tekintettel várom Miniszter úr válaszát és mielőbbi szíves intézkedését.

Budapest, 2005. február 9.

Tisztelettel köszönti:

Dr. Latorcai János
Fidesz - Magyar Polgári Szövetség
Képviselőcsoportja